

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2986

av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C)

OPS-objekt för järnvägens kraftförsörjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördelarna för samhället med att skapa OPS-projekt för att säkerställa järnvägens kraftförsörjning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rätt strukturerade kan privata investeringar skapa höga värden till samhället, minska framtida investeringsbehov och initiera nya projekt. Staten har begränsade resurser och måste prioritera vilka investeringar som kan göras, vilket sannolikt håller tillbaka samhällsutveckling och tillväxt.

Privata investeringar kan skapa möjlighet att tidigarelägga projekt med samhällsekonomiska vinster. Dessutom kan försäljning av befintliga tillgångar skapa utrymme för viktiga nyinvesteringar. I Europa är privatfinansierad infrastruktur mycket vanlig och vi borde som nation dra lärdom av dessa länders sätt att kombinera offentliga och privata investeringar. I många fall finns väl beprövade strukturer där samhället är kvar som delägare för att behålla insyn och kontroll.

Privata investeringar är ofta mer kostnadseffektiva – både vad gäller investeringen och operationella kostnader och total kapitalkostnad (med både eget kapital och skuldsättning) är i nivå med offentliga avkastningskrav. Prissättningen till samhälle och kunder kan kontrolleras genom prisregleringar. Där inte etablerade regleringar och regleringsmyndigheter finns – kan prisreglering etableras i köpeavtalet. Exempen är många.

Ett område där ett OPS-upplägg skulle passa Sverige bra är järnvägens kraftförsörjning genom att skapa en fristående kraftnätsoperatör reglerad under Energimarknadsinspektionen.

Struktur skulle kunna vara:

- Separera transmission och kraftförsäljning i linje med energimarknaden.
- Överföra alla tillgångar och verksamhet för kraftförsörjningen i ett nytt bolag som fristående DSO har totalt ansvar för kraftförsörjningen till järnvägarna.
- Tågoperatörer och trafikverk (TV) köper individuellt sin kraft på marknaden.
- Nätoperatören ansvarar för transmission och mätning samt fakturering till operatörer och TV.
- Nätoperatören påförs prisregleringen för övriga nätoperatörer under Energimarknadsinspektionen (EI), med anpassade kvalitetsincitament skapade av TV.
- Regleringen ger ett starkt incitament att skapa en hög tillgänglighet och krav på att göra nödvändiga investeringar.

Fördelar för samhället av ett OPS-objekt av ovanstående slag skapar klara fördelar för samhället.

- Investeringsbehovet som beräknas till ca 20 mdkr frigörs i befintlig plan till andra objekt än järnvägens kraftförsörjning.
- Strukturen följer väl känt upplägg och är helt i linje med övrig kraftmarknad enligt EU-direktivet.
- Skapa en samlad organisation med en tydligt fokuserad uppgift.
- Mätning av 100 % av använd kraft ger incitament för operatörerna att bli energieffektiva.
- Mycket starka incitament för nätoperatören att minska avbrott och kraftförluster.
- Prisregleringen kommer att skapa incitament för nätoperatören att förbättra tillgänglighet och samtidigt kontrollera att avgifter växer sakta över tiden.

För att detta skall vara möjligt förutsätter det ändring i lagstiftningen för att möjliggöra separering av i detta fall kraftförsörjning från anläggning i övrigt, vilket inte är möjligt idag. Exempelvis Holland har gjort detta och därmed öppnat för OPS i delar av anläggningen.

Med detta som utgångspunkt föreslås att det skapas OPS-projekt för att säkerställa järnvägens kraftförsörjning.

Anders Ahlgren (C)

Helena Lindahl (C)